

dr Maciej Barczewski
Katedra Prawa Międzynarodowego Publicznego
Wydział Prawa i Administracji Uniwersytetu Gdańskiego

AUTOREFERAT

1. Imię i Nazwisko:

MACIEJ BARCZEWSKI

2. Posiadane dyplomy, stopnie naukowe – z podaniem nazwy, miejsca i roku ich uzyskania oraz tytułu rozprawy doktorskiej.

2002 - magister prawa, Wydział Prawa i Administracji Uniwersytetu Gdańskiego

2006 – doktor nauk prawnych w zakresie prawa, Wydział Prawa i Administracji Uniwersytetu Gdańskiego, rozprawa doktorska pod tytułem „Międzynarodowa ochrona praw autorskich i pokrewnych”, przygotowana pod kierunkiem dr hab. J. A. Straburzyńskiego, prof. UG

3. Informacje o dotychczasowym zatrudnieniu w jednostkach naukowych.

1 X 2005 – 31 X 2006 – asystent w Katedrze Prawa Międzynarodowego Publicznego, Wydział Prawa i Administracji, Uniwersytet Gdański

1 XI 2006 – obecnie - adiunkt w Katedrze Prawa Międzynarodowego Publicznego, Wydział Prawa i Administracji, Uniwersytet Gdański

4. Wskazanie osiągnięcia* wynikającego z art. 16 ust. 2 ustawy z dnia 14 marca 2003 r. o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki (Dz. U. nr 65, poz. 595 ze zm.):

a) tytuł osiągnięcia naukowego,

Autorstwo monografii pod tytułem: „Prawa własności intelektualnej w Światowej Organizacji Handlu a dostęp do produktów leczniczych”

b) (autor, tytuł/tytuły publikacji, rok wydania, nazwa wydawnictwa),

Maciej Barczewski, *Prawa własności intelektualnej w Światowej Organizacji Handlu a dostęp do produktów leczniczych*, [2013], Wolters Kluwer SA, ss. 232

c) omówienie celu naukowego ww. pracy/prac i osiągniętych wyników wraz z omówieniem ich ewentualnego wykorzystania.

Zważywszy na globalny charakter pandemii chorób zakaźnych, takich jak HIV/AIDS czy malaria, a także uniwersalny charakter Światowej Organizacji Handlu, przedmiotem pracy jest analiza tych spośród unormowań przyjętych w ramach WTO, które dotyczą praw własności intelektualnej, a zarazem wywierają lub mogą wywrzeć wpływ na zakres możliwego dostępu do produktów leczniczych. Celem wspomnianej analizy była próba określenia obowiązków nakładanych w tym zakresie na członków WTO, a także wskazania spektrum środków, które mogłyby przysłużyć się zwiększeniu dostępu do produktów leczniczych, w szczególności w odniesieniu do państw najmniej rozwiniętych. Istotny wątek monografii stanowią zatem rozważania na temat możliwości rozwiązania wskazanych w niej problemów z perspektywy międzynarodowego prawa praw człowieka.

Podjęte w pracy badania nie ograniczają się wyłącznie do interpretacji odpowiednich postanowień traktatowych, lecz obejmują również charakterystykę przyczyn i próbę określenia konsekwencji dalszych działań podejmowanych w ramach WTO odnoszących się do wspomnianej problematyki. Jako że jednym z

* W przypadku, gdy osiągnięciem tym jest praca/prace wspólne, należy przedstawić oświadczenia wszystkich jej współautorów, określające indywidualny wkład każdego z nich w jej powstanie.

podstawowych założeń włączenia zagadnień ochrony własności intelektualnej do systemu Światowej Organizacji Handlu było poddanie ich mechanizmom egzekwowania zobowiązań nakładanych na członków wspomnianej organizacji, należne miejsce poświęcono również analizie sporów toczących się w omawianym zakresie przed organami WTO.

Wypada ponadto zaznaczyć, że przeprowadzone w monografii prace badawcze byłyby niekompletne bez odwołania się do systemów normatywnych funkcjonujących poza Światową Organizacją Handlu, przede wszystkim w związku z przybierającym na znaczeniu zjawiskiem bilateralizacji międzynarodowej ochrony własności intelektualnej. *Ergo* by uczynić zadość przyjętem w monografii celom i założeniom, podjęto w niej nie tylko analizę odpowiednich aktów normatywnych, lecz także licznych dokumentów organów organizacji międzynarodowych, przede wszystkim Światowej Organizacji Handlu oraz Organizacji Narodów Zjednoczonych, jak również dostępnej literatury, przede wszystkim anglojęzycznej.

Jeżeli chodzi o strukturę opracowania, zostało ono podzielone na cztery rozdziały, opatrzone wprowadzeniem oraz syntetycznymi konkluzjami. Każdy ze wspomnianych rozdziałów wieńczy ponadto podsumowanie zawierające najważniejsze wnioski wynikające z zawartych w nim rozważań.

W rozdziale pierwszym poddano analizie standardy ochrony prawnej własności intelektualnej, które stanowią podstawę dyskusji o dostępie do produktów leczniczych w ramach Światowej Organizacji Handlu. W tym celu omówiono genezę i charakter porozumienia w sprawie handlowych aspektów praw własności intelektualnej (TRIPS), a następnie zbadano jego postanowienia odnoszące się do ochrony patentowej, ochrony informacji nieujawnionych oraz ochrony znaków towarowych, w szczególności w kontekście przewidzianych we wspomnianym porozumieniu środków kontroli granicznej.

W rozdziale drugim skoncentrowano się na wyodrębnieniu i analizie środków zwiększenia dostępu do produktów leczniczych możliwych do zastosowania w ramach systemu prawnej ochrony własności intelektualnej Światowej Organizacji Handlu. Rozważania rozpoczyna charakterystyka i próba

klasyfikacji tzw. możliwości dostosowawczych przewidzianych w porozumieniu TRIPS, pozwalających na akomodację przewidzianych w nim standardów ochrony do lokalnych warunków i potrzeb. Następnie omówiono niezwykle istotną problematykę interpretacji i implementacji postanowień wspomnianego traktatu, zwłaszcza w związku z uchwaleniem deklaracji o porozumieniu TRIPS i zdrowiu publicznym. W dalszej kolejności scharakteryzowano pozostałe metody zwiększenia dostępu do produktów leczniczych w ramach standardów ochrony praw własności intelektualnej stanowiących przez porozumienie TRIPS. Zaliczono do nich między innymi wyłączenia zdolności patentowej, dozwolony użytek cudzych wynalazków, licencje przymusowe, import równoległy czy odroczenie obowiązku stosowania norm traktatowych. Odrębny punkt poświęcono charakterowi i perspektywom współpracy Światowej Organizacji Handlu w omawianym zakresie z innymi podmiotami, a w szczególności ze Światową Organizacją Własności Intelektualnej oraz Światową Organizacją Zdrowia. Praktyczne możliwości propagowania dostępu do produktów leczniczych przedstawiono natomiast na przykładzie największego światowego producenta leków generycznych – Indii.

Rozdział trzeci zawiera analizę odpowiednich norm dwu- i wielostronnych umów międzynarodowych składających się na system traktatów zawierających rozwiązania wykraczające poza dotychczasowe standardy przyjęte w Światowej Organizacji Handlu, nazywanych z tego powodu porozumieniami TRIPS-plus. We wspomnianym zakresie skoncentrowano się zatem przede wszystkim na bilateralnych umowach liberalizujących handel zawieranych przez Stany Zjednoczone Ameryki oraz unormowaniach umowy handlowej dotyczącej zwalczania obrotu towarami podrobionymi (ACTA), jak również opracowywanego obecnie porozumienia o partnerstwie transpacyficznym (TPP).

Ostatni, czwarty rozdział, poświęcono rozważaniom na temat dostępu do produktów leczniczych jako komponentu międzynarodowego systemu ochrony praw człowieka, w szczególności w odniesieniu do prawa do korzystania z najwyższego osiągalnego poziomu ochrony zdrowia. W tym celu omówiono najważniejsze obowiązki państw we wspomnianym zakresie oraz podkreślono

znaczenie wartości przyświecających ochronie praw człowieka oraz treści zobowiązań z tego zakresu dla procesu interpretacji i implementacji norm porozumienia TRIPS dotyczących dostępu do produktów leczniczych.

Reasumując wyniki przeprowadzonych w pracy badań należy stwierdzić, że porozumienie TRIPS oferuje szerokie spektrum możliwości dostosowawczych, które państwa należące do Światowej Organizacji Handlu mogą wykorzystać w celu zwiększenia dostępu do produktów leczniczych. W pierwszej kolejności należy bowiem zauważyć, że wspomniany traktat wprowadził w skali uniwersalnej kryteria kwalifikacji rozwiązań technicznych jako wynalazków. Nadmiernie szerokie ujęcie wspomnianych kryteriów w prawie krajowym może jednakże doprowadzić do objęcia ochroną zbyt obszernej grupy produktów leczniczych, a w konsekwencji mieć znaczący wpływ na ich ceny, a co za tym idzie – dostępność. *A contrario*, jak wskazano w pracy, doprecyzowanie owych kryteriów może stanowić doniosły środek zwiększenia dostępności leków. W wyniku przeprowadzonej analizy wykazano, że znaczącym instrumentem regulowania dostępu do produktów leczniczych w ramach systemu ochrony własności intelektualnej WTO może być wyłączenie z zakresu ochrony patentowej nowych zastosowań oraz nowych postaci znanych już składników produktów leczniczych. Odwołanie się w tym kontekście do kryterium skuteczności substancji stosowanej w produkcie leczniczym może przysłużyć się zwiększeniu dostępu do leków w sposób nienaruszający zobowiązań nakładanych przez porozumienie TRIPS.

W kontekście analizowanej tematyki istotnym zagadnieniem była również problematyka ochrony wyników badań klinicznych i przedklinicznych. Wspomniana ochrona może bowiem służyć jako instrument ograniczający możliwości wytwarzania generycznych odpowiedników oryginalnych produktów leczniczych. Należy także odnotować, że uzyskanie wyłączności w odniesieniu do wyników badań jest formalnie dużo prostsze niż uzyskanie ochrony patentowej, a co istotne – najczęściej nie znajdują do niej zastosowania wyłączenia ochrony powszechnie akceptowane w odniesieniu do patentów.

Zważywszy na kontrowersje związane z zatrzymaniami w tranzycie dostaw leków skierowanych do państw rozwijających się, wypada również zwrócić uwagę na możliwe nadużycia związane z prawami do znaków towarowych. Głównym narzędziem mogącym przysłużyć się przeciwdziałaniu zagrożeniu, że uprawnione podmioty wykorzystają środki kontroli granicznej w celu opóźnienia, a niekiedy nawet zniszczenia dostaw konkurencyjnych produktów leczniczych, jest odpowiednio szeroka interpretacja i implementacja postanowień artykułu 7 oraz 8 porozumienia TRIPS, a w szczególności artykułu 41, w którym wskazano, że: „procedury w zakresie dochodzenia i egzekwowania praw (...) będą stosowane w taki sposób, aby uniknąć tworzenia barier dla handlu prowadzonego zgodnie z prawem”.

W ramach rozwiązań, które mogą przysłużyć się rozszerzeniu dostępu do produktów leczniczych, szczególne znaczenie można przypisać możliwościom udzielania licencji przymusowych. Mimo, że ze względu na liczne i skomplikowane wymogi natury proceduralnej nie są one odpowiednio często stosowane w praktyce, sama perspektywa ich przyznania zazwyczaj przyczynia się bowiem do obniżenia cen produktów leczniczych, a przez to zwiększenia ich dostępności na terytorium danego państwa.

Istotnym środkiem dostępu do produktów leczniczych dopuszczalnym w ramach systemu Światowej Organizacji Handlu jest także import równoległy. Dyskusyjne mogą być jednakże zalety i wady takiego rozwiązania. Jego zwolennicy wskazują, że może się ono przyczynić do obniżenia cen leków, a co za tym idzie – zwiększenia ich dostępności. Wypada jednakże odnotować, że państwa rozwijające się preferują umożliwianie importu produktów leczniczych kosztem wspierania badań nad nowymi lekami.

Należy ponadto podkreślić, że znaczącą rolę w odniesieniu do analizowanej problematyki odegrać może również międzynarodowe prawo praw człowieka. Wykorzystywane w celu zapobiegania nadużyciom praw własności intelektualnej, może ono bowiem przyczynić się do ich legitymizacji w ramach systemu Światowej Organizacji Handlu. Wypada wszakże zauważyć, że użycie w porozumieniu TRIPS

licznych pojęć ogólnych i niedookreślonych zachęca do sięgnięcia w procesie interpretacji i implementacji postanowień wspomnianej umowy do innych norm traktatowych, przede wszystkim dotyczących ochrony praw człowieka. Zastosowanie prawa do korzystania z najwyższego osiągalnego poziomu ochrony zdrowia jako swoistego narzędzia interpretacyjnego porozumienia TRIPS nie oznacza jednak, że wspomniane prawo automatycznie zyskuje prymat nad prawami własności intelektualnej. Powinno ono być bowiem wykorzystywane w celu osiągnięcia systemowej koherencji w ramach procesu interpretacji postanowień traktatowych. W przypadku zaistnienia niemożliwego do pogodzenia konfliktu normatywnego, należy zaś zadbać o to, żeby jakakolwiek ingerencja ochrony własności intelektualnej w prawo dostępu do produktów leczniczych była uzasadniona jako konieczna i proporcjonalna.

Na tym tle doniosłe znaczenie miało przyjęcie deklaracji o porozumieniu TRIPS i zdrowiu publicznym. Poprzez wyjaśnienie wątpliwości interpretacyjnych wspomniana deklaracja przyczyniła się do zwiększenia swobody i bezpieczeństwa członków WTO w zakresie stosowania norm porozumienia TRIPS dotyczących produktów leczniczych. Uprzednio wiele z państw należących do Światowej Organizacji Handlu w ramach interpretacji i implementacji postanowień tejże umowy przyjmowało bowiem punkt widzenia dominujących gospodarczo członków WTO. Wspomniana deklaracja, mimo że nie ma bezpośrednio wiążącego charakteru, skonkretyzowała zaś podbudowę umożliwiającą oparcie się związanym z tym naciskom.

Z obowiązku urzeczywistnienia prawa do zdrowia wynika również, że państwa uprzemysłowione nie powinny nakłaniać państw najmniej rozwiniętych do przyjmowania standardów ochrony własności intelektualnej, które nie uwzględniają możliwości dostosowawczych przewidzianych w porozumieniu TRIPS. Można bowiem uznać, że podmioty, które wiążą się tego rodzaju unormowaniami, naruszają ciężące na nich zobowiązania do przestrzegania, ochrony i wypełniania prawa do ochrony zdrowia, jak również współpracy międzynarodowej w tym zakresie.

5. Omówienie pozostałych osiągnięć naukowo - badawczych.

Mój dotychczasowy dorobek naukowo – badawczy obejmuje czterdzieści pięć publikacji, z czego trzydzieści dziewięć zostało wydanych po uzyskaniu stopnia doktora nauk prawnych. Do wspomnianego dorobku zalicza się między innymi autorstwo dwóch monografii, dwunastu rozdziałów w książkach, dziewięciu artykułów, dwóch glos, ośmiu haseł w leksykonach, jednej recenzji publikowanej oraz pięciu sprawozdań, jak również redakcja trzech zbiorów prac, w tym dwóch anglojęzycznych.¹ Wspomniane publikacje ukazały się zarówno w ramach wiodących publikatorów wydawanych w Polsce (m. in. Państwo i Prawo, Polish Yearbook of International Law), jak również na łamach prestiżowych periodyków międzynarodowych (m. in. International Journal of Intellectual Property and Competition Law, Medien und Recht International). Wypada zarazem podkreślić, że ponad połowa artykułów oraz książek, których byłem współautorem, została opublikowana nakładem międzynarodowych oficyn wydawniczych (m. in. Edward Elgar Publishing, Oxford University Press, Sweet&Maxwell). Należy ponadto zauważyć, że w ramach działalności naukowo - badawczej po uzyskaniu stopnia doktora nauk prawnych wygłosiłem dziewiętnaście referatów na konferencjach, z czego trzynaście na konferencjach międzynarodowych.

O ile moja praca naukowo - badawcza przed uzyskaniem stopnia naukowego doktora skupiała się wokół szeroko pojętej tematyki międzynarodowej ochrony praw autorskich i praw pokrewnych, o tyle bezpośrednio po obronie rozprawy doktorskiej skoncentrowałem się na wyzwaniach jakie stawiają wobec prawa autorskiego nowe technologie. W pierwszej kolejności podjąłem zatem analizę problematyki elektronicznych systemów zarządzania prawami autorskimi, zapoczątkowaną w 2005 roku cytowaną w literaturze międzynarodowej publikacją [M. Barczewski, *International Framework for Legal Protection of Digital Rights Management Systems*, *European Intellectual Property Review* 2005, nr 5, s. 165-

¹ Szczegółowy wykaz wszystkich publikacji oraz opis pozostałych osiągnięć znajduje się w załączniku nr 4 - „Wykaz opublikowanych prac naukowych lub twórczych prac zawodowych oraz informacja o osiągnięciach dydaktycznych, współpracy naukowej i popularyzacji nauki”.

169]. Owocem podjętych prac stał się cykl publikacji poświęconych standardom prawnej ochrony wspomnianych systemów [M. Barczewski, *Legal Impediments to the Dissemination of Digital Rights Management Technologies*, (w:) M. Barczewski, M. Miłosz, R. Warner (red.), *Selected Papers on High Technology Law*, Gdańsk-Chicago 2006, s. 13-19; M. Barczewski, *The Consequences of DRM for Information Access and Copyright*, *Medien und Recht International* 2007, nr 3, s. XI-XIV; M. Barczewski, *Prawo kontra nauka: CD z kłódką*, (w:) J. Zajadło (red.), *Fascynujące ścieżki filozofii prawa*, LexisNexis 2008, s. 124-131]. Wskazano w nich między innymi na problemy, które wiążą się ze stosowaniem systemów cyfrowego zarządu prawami autorskimi w odniesieniu do czasu trwania praw autorskich czy zakresu dozwolonego użytku twórczości. Zarazem poddano krytycznej analizie rozwiązania postulowane w tym zakresie. Wspomniane zagadnienia były także przedmiotem wystąpień na kongresach międzynarodowych między innymi w Wiedniu [M. Barczewski, *The Consequences of Digital Rights Management for Information Access and Copyright*, *Lex Informatica* 2007] oraz w Monachium [M. Barczewski, *Looking for the twelfth camel – are technological means suitable for the adjustment of intellectual property protection?*, XXVII Annual Congress of the International Association for the Advancement of Teaching and Research in Intellectual Property 2008].

Podsumowanie badań nad wspomnianą problematyką stanowiła rozprawa *The Twilight of Digital Rights Management? - Towards a New Model of Content Distribution Control*, która została nagrodzona w międzynarodowym konkursie na pracę badawczo – naukową zorganizowanym przez International Association for the Advancement of Teaching and Research in Intellectual Property (ATRIP), prestiżowe stowarzyszenie naukowe zrzeszające badaczy i wykładowców prawa własności intelektualnej. Wspomniana praca ukazała się następnie we współredagowanym przeze mnie zbiorze pt. „When Worlds Collide: Intellectual Property, High Technology and the Law” [M. Barczewski, *The Twilight of Digital Rights Management? - Towards a New Model of Content Distribution Control*, (w:) M. Barczewski, M. Miłosz, R. Warner (red.), *When Worlds Collide: Intellectual Property, High Technology and the Law*, Wolters Kluwer 2008, s. 23-42], w ramach którego zaprosiłem do współpracy autorów m. in. z Instytutu Maxa Plancka w Monachium, Chicago-Kent College of Law, Uniwersytetu Jagiellońskiego, jak również

przedstawicieli Komisji Europejskiej oraz Światowej Organizacji Własności Intelektualnej (WIPO). We wspomnianym kręgu zainteresowań leżał także współredagowany przeze mnie zbiór pt. „Prawne problemy wykorzystywania nowych technologii w administracji publicznej i w wymiarze sprawiedliwości” [M. Barczewski, K. Grajewski, J. Warylewski (red.), *Prawne problemy wykorzystywania nowych technologii w administracji publicznej i w wymiarze sprawiedliwości*, Wolters Kluwer Polska 2009]. Do problemów, które w dziedzinie prawnej ochrony własności intelektualnej wiążą się z rozwojem nowych technologii, powróciłem jeszcze w 2011 roku w pracy napisanej wspólnie z Profesorem Jerzym Zajadło [M. Barczewski, J. Zajadło, *Intellectual property and technology – looking for the twelfth camel?* (w:) A. Kur, V. Mizaras (red.), *The structure of intellectual property law – can one size fit all?*, Edward Elgar Publishing 2011, s. 182-192], w której wykazano, że międzynarodowe prawo własności intelektualnej nie jest wolne od dylematów filozoficzno-prawnych.

Jak już wspomniano, odrębny nurt moich zainteresowań badawczych tworzyła tematyka ochrony praw autorskich oraz praw pokrewnych w prawie międzynarodowym publicznym. Ich owocem była opublikowana w 2007 roku monografia pt. „Traktatowa ochrona praw autorskich i praw pokrewnych” [M. Barczewski, *Traktatowa ochrona praw autorskich i praw pokrewnych*, Wolters Kluwer Polska 2007], która stanowiła zmodyfikowaną i wzbogaconą wersję mojej dysertacji doktorskiej. Przeprowadzona we wspomnianej publikacji analiza doprowadziła między innymi do wniosku, że dotychczasowe regulacje międzynarodowe dotyczące praw autorskich tylko częściowo odpowiadają zobowiązaniom wynikającym z ustępu 1 artykułu 15 Międzynarodowego Paktu Praw Gospodarczych, Społecznych i Kulturalnych z 1966 r. Nie zdołano bowiem jeszcze osiągnąć zadowalającego poziomu ochrony tzw. moralnych, czyli osobistych interesów wynikających z działalności twórczej autora. Wskazano w niej ponadto, że trudno obecnie przypisać prawu krajowemu rolę prekursorską w zakresie tworzenia powszechnych standardów ochrony praw autorskich i praw pokrewnych. Systemy krajowe mogą natomiast pośrednio wpłynąć na kształt regulacji uniwersalnych za pośrednictwem rozwiązań przejętych z prawa krajowego przez systemy regionalne (trójstopniowy układ oddziaływania).

Należy zauważyć, że we wspomnianym zakresie z zainteresowaniem doktryny międzynarodowej spotkało się późniejsze studium mojego autorstwa poświęcone znaczeniu dla rozwoju uniwersalnych standardów ochrony praw autorskich i praw pokrewnych regulacji o charakterze *soft law*, opublikowane przez Instytut Maksa Plancka w Monachium [M. Barczewski, *From Hard to Soft Law – A Requisite Shift in the International Copyright Regime?*, *International Journal of Intellectual Property and Competition Law* 2011, nr 1, s. 40-54]. Na uwagę zasługuje także publikacja poświęcona Traktatowi pekińskiemu o artystycznych wykonaniach audiowizualnych [M. Barczewski, *Ochrona wykonań audiowizualnych w traktacie pekińskim z dnia 24 czerwca 2012 roku*, (w:) A. Wiśniewski (red.), Mare Liberum. Księga pamiątkowa Profesora Andrzeja Straburzyńskiego, *Gdańskie Studia Prawnicze* 2013, t. XXIX, s. 11-25] oraz praca dotycząca aktualnych tendencji w zakresie ochrony praw autorskich i praw pokrewnych w obowiązujących oraz opracowywanych wielostronnych umowach dotyczących stosunków handlowych [M. Barczewski, *TRIPS, ACTA, TPP – ochrona praw autorskich i praw pokrewnych w wielostronnych umowach dotyczących stosunków handlowych*, (w:) A. Matlak, S. Stanisławska-Kloc (red.), *Spory o własność intelektualną. Księga jubileuszowa dedykowana Profesorom Januszowi Barcie i Ryszardowi Markiewiczowi*, Wolters Kluwer Polska 2013, s. 53-63].

Kolejną płaszczyznę prowadzonych przeze mnie prac naukowo – badawczych stanowiła umowa handlowa dotycząca zwalczania obrotu towarami podrobionymi (ACTA). Liczne wątpliwości i zagrożenia związane z jej treścią oraz trybem negocjacji sygnalizowałem jeszcze w czasie poprzedzającym zainteresowanie wspomnianą umową opinii publicznej, zarówno podczas spotkań naukowych w Polsce (w ramach zebrań naukowych ówczesnego Instytutu Prawa Własności Intelektualnej Uniwersytetu Jagiellońskiego), jak i na forum międzynarodowym (podczas XXX międzynarodowego kongresu ATRIP w Singapurze). Najważniejszym osiągnięciem wynikającym z badań nad wspomnianą problematyką były publikacje polsko- i anglojęzyczne, w tym pierwsze w polskiej literaturze prawniczej studium poświęcone genezie i ocenie problemów związanych z ewentualnym wejściem w życie umowy ACTA [M. Barczewski M., S. Sykuna, *ACTA – geneza i główne problemy*, *Państwo i Prawo* 2012, nr 4, s. 3-14] oraz rozdział w

zbiorze na temat możliwego wpływu wspomnianego traktatu na dostęp do leków w perspektywie teorii tzw. trudnych przypadków Ronalda Dworkina [M. Barczewski, S. Sykuna, *ACTA and access to medicines in the perspective of theory of hard cases*, (w:) J. Rosen (red.), *Intellectual Property Law at the Cross-Roads of Trade*, Edward Elgar Publishing 2012, s. 263-271].

Moje zainteresowania badawcze ogniskowały się także wokół korelacji między prawną ochroną własności intelektualnej a szeroko pojętym rozwojem. W konsekwencji zostałem zaproszony przez Światową Organizację Własności Intelektualnej do włączenia się w charakterze eksperta w prace dotyczące agendy na rzecz rozwoju WIPO. Wspomnianej tematyce, szczególnie w kontekście postulowanej konieczności sprostania wyzwaniom zrównoważonego rozwoju, poświęciłem wystąpienie na kongresie międzynarodowym w Chicago [M. Barczewski, *Intellectual Property and the Philosophy of Sustainable Development*, XXXI Annual Congress of the International Association for the Advancement of Teaching and Research in Intellectual Property, Chicago 2012]. W tej dziedzinie na szczególną uwagę zasługuje także publikacja analizująca wspomniane zagadnienia z perspektywy teorii sprawiedliwości dystrybtywnej Johna Rawlsa [M. Barczewski, D. Pyć, *Intellectual property rights and sustainable development: a distributive justice perspective*, (w:) G. Dinwoodie (red.), *Methods and Perspectives in Intellectual Property*, Edward Elgar Publishing 2013, s. 201-210].

Intensywna współpraca naukowa z Chicago-Kent College of Law (USA), jak również odbycie w 2010 roku stażu naukowego na Wydziale Prawa Uniwersytetu Oksfordzkiego, umożliwiły mi ponadto podjęcie badań w zakresie analizy wpływu międzynarodowego prawa praw człowieka na prawną ochronę własności intelektualnej. Ich owocem było wystąpienie w 2013 roku na kongresie ATRIP w Oksfordzie [M. Barczewski, *A Human Rights Perspective on Access to Medicines*, XXXII Annual Congress of the International Association for the Advancement of Teaching and Research in Intellectual Property, Oksford 2013], jak również przygotowywana obecnie do druku rozprawa, która ukaże się w zbiorze opublikowanym nakładem wydawnictwa Edward Elgar Publishing [G. Dinwoodie (red.), *Is Intellectual Property a Lex Specialis?*, Edward Elgar Publishing 2014 – *w druku*].

Pozostałe osiągnięcia naukowo-badawcze skupiały się między innymi wokół specyfiki prawnej ochrony własności intelektualnej w regionie afrykańskim [M. Barczewski, *Prawno-instytucjonalne ramy harmonizacji ochrony własności intelektualnej w regionie afrykańskim*, *Problemy Współczesnego Prawa Międzynarodowego, Europejskiego i Porównawczego* 2011, vol. IX, s. 225-234], konieczności formułowania nowych standardów prawno-etycznych na styku prawa i medycyny [M. Barczewski, *Prawo kontra medycyna: Kogo nie stać na zdrowie*, (w:) J. Zajadło (red.), *Fascynujące ścieżki filozofii prawa*, LexisNexis 2008, s. 145-152], czy też praw autorskich do oprogramowania tworzonego w ramach instytucji Unii Europejskiej [M. Barczewski, *European Union Public Licence - Key Problems and Challenges for the Future*, (w:) J. Gaster, E. Schweighofer, P. Sint (red.), *Knowledge Rights – Legal, Societal and Related Technological Aspects*, Austrian Computer Society 2008, s. 93-97].

Wypada ponadto odnotować, że w uznaniu osiągnięć naukowo - badawczych w styczniu 2013 roku prof. Reto M. Hilty, dyrektor Instytutu Maksa Plancka w Monachium, powierzył mi funkcję stałego recenzenta *International Journal of Intellectual Property and Competition Law*, zaliczanego do grona najbardziej prestiżowych periodyków naukowych z dziedziny prawa własności intelektualnej. Miałem również sposobność zaprezentowania wyników prowadzonych przeze mnie badań w formie działalności eksperckiej na rzecz Komisji Europejskiej oraz Parlamentu Europejskiego.

Maciej Barczewski